

Forfatter: Larsen, Thøger

Titel: Fire digtsamlinger 1904-1912

Citation: Larsen, Thøger: "Fire digtsamlinger 1904-1912", i Larsen, Thøger: *Fire digtsamlinger 1904-1912*, udg. af Lotte Thyrring Andersen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1995, s. 193. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-larsenthfiredigt-shoot-idm140141265551088.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Fire digtsamlinger 1904-1912

Jord

Håndskr. viser, at samlingen skulle have heddet *Digte*.

Vor Moder Jord

NKS og LM: nov. 1901. Trykt første gang i *Kantate ved Indvielsen af Harbøre Forsamlingshus, November 1901*. Mel.: »Jeg ved et evigt Himmerig«. (4. upag. s., Herman Bech, Lemvig). - Uvæsentlige afvigelser fra trykte udgave. - Indgår ikke i *Jord* (1916).

Sommermorgen

NKS og LM: 4. aug. og 7. aug. 1899. *Sommermorgenvandring, Sommermorgendæmring*. - Trykt første gang i *Illustreret Tidende*, 15.10.1899 under tiden *Morgen dæmring*. 8 ÷stens Æter: østens himmelrum; de højere luftlag i øst.

Ved Vinduet

NKS og LM: 1897. Fuldført 8. jun. 1902. - Indgår i Udv. Digte.

Hymne

NKS og LM: 24. jul. 1898. Gry. - Digtet indgår siden i førstetrykket af *Kantate Ved Studentersamfundets Rusfest. Den 23. September 1911*. - Trykt første gang i *Illustreret Tidende*, 12.2.1899. - Indgår i Udv. Digte.

10 ÷sterlide: den øsdige del af himlen.

11 *Morgenstjerner*: stjerner, der lyser, er synlige om morgenen.

Solsangen

Larsen, Thøger, *Fire digtsamlinger 1904-1912*, 1995

NKS: ingen datering. - Titlen kan være inspireret af *Solsangen* fra Eddadigtningen, som TL oversatte og udgav i 1923. Ungdomsdigtet *Foraarssang* (udateret, NKS) rummer linjerne: »Engen er grøn,/ og Urten faar Køn,/ og Arret af Brynde lider.« - Indgår i Udv. Digte.

12 *Ar (ret)*: den del af en plantes frugtanlæg, der er indrettet til at opfange støvet. - *Brynde*: brændende lidenskab el. sanseligt begær, -*forborgen*: skjult.

Sommer

NKS og LM: 28. apr. og 10. aug. 1899. - Digtet angives at være tiltænkt samlingen *Mit Hjertes Tove*. I første strofes sidste linje betegnes jorden »den«. I de tidlige håndskr. og i *Jord* (1916) betegnes den »hun«. - Trykt første gang i *Illustreret Tidende*, 6.5.1900. - Indgår i Udv. Digte.

Tilfældighed

NKS og LM: 7. nov. 1901. - Om baggrunden for digtets tilblivelse skriver Ebbe Kornerup i indledningen til *Thøger Larsen og Breve fra ham* (1928), s. 42-44. Digtet sendes til Kornerup i brev af 11. nov. 1901 og en rettelse tilføjes i brev af 27. jan. 1902. - Trykt første gang i *Illustreret Tidende*, 9.2.1902. - Indgår i Udv. Digte.

Middagshvile

NKS og LM: ingen datering. - Trykt første gang i *Illustreret Tidende*, 6.10.1901.

15 *Høslætstid*: tid for høhøst.

Før Daggry

NKS og LM: 15. jan. 1901, foråret 1902 og påsken 1902. - Trykt første gang i *Tidsskrift for Aandskultur og Menneskekundskab*, 20.2.1903. - Indgår i Udv. Digte.

16 *Næ*: månens aftagende periode, især om sidste kvarter. - *Mønning*: tagryg.

Torden

NKS og LM: 16. okt. 1898. - Håndskr. viser 4-linjede strofer. - Trykt første gang i *Vagten*, 1. Aarg., feb. 1899 -

feb. 1900, s. 123. - Indgår i Udv. Digte.

17 Jætte(hjerne): i nord. mytologi et overnaturligt væsen af kæmpemæssig størrelse. I besiddelse af voldsomme kræfter og trolddomsevner.

195

Augustnat

NKS: 26. aug. 1899. *Paa Æventyrgrund*. - Trykt første gang i *Vagten*, 1. Aarg., feb. 1899 - feb. 1900, s. 572. - Uvæsentlig afvigelse fra trykte udgave. - Indgår i Udv. Digte. - Indgår ikke i *Jord* (1916). 18 *Djævlerok*: betegnelsen for en art rokker; rovfisk med fladtrykt rombisk kropsform, meget brede brystfinner og lang, slank hale.

Baalet

NKS og LM: ingen datering. - Trykt første gang i *Vagten*, 1. Aarg., feb. 1899 - feb. 1900, s. 122. - Indgår ikke i *Jord* (1916). 19 *Bavn*: højtliggende sted; bakketop; bavnehøj.

Sagn

NKS og LM: muligvis 1902. - Indgår i Udv. Digte. 21 *Nu galer Hanen den sorte*: allusion til folkevisen *Aage og Else*.

Det grønne Foraar

NKS og LM: ingen datering. - Chr. N. Brodersen aftrykker i *Thøger Larsen*, I, (1942) et brev fra TL til proprietær Bruhn, dateret 22. dec. 1898, hvor TL vedlægger »et Par af mine nyere Digte« (*Torden, Det grønne Foraar* og *Sommeraften* (siden *Aften*)). - Trykt første gang i *Ungdom*, red. Louis Levy, 1901, s. 145-146 under overskriften *Panteistiske Salmer*. - Uvæsentlig afvigelse fra trykte udgave. - Indgår i Udv. Digte.

23 *Amen*: et hebraisk ord, der bruges med bekræftende eller forsikrende betydning: »det står fast!«, »det er sikkert!«, »sandelig!«

Jeg drømte

NKS og LM: ingen datering. - Trykt første gang i *Vagten*, 1. Aarg., feb. 1899 - feb. 1900, s. 573-574.

23 *Stængsel*: indelukke; fængsel.

24 *Tavler*: jf. tavlerne med de ti bud, som Moses fik overbragt af Gud (2.Mos.34.).

Spillemanden

NKS: ingen datering.

24 *Pan*: i gr. mytologi gedehyrdernes gud, søn af Hermes og en nymfe. P. afbildes med menneskekrop, men dækket af hår, horn i panden og bukkeben. Han holder til i Arkadiens skove, hvor hans pludselige tilsynekomst forårsager »panisk skræk«. P. skabte hyrdefløjten, den såkaldte syrinx el. panfløjte. Jf. n.t. *Pan*.

196

Nornerne

NKS: ingen datering. - I et brev til Kornerup af 23. mår. 1903 (se n.t. *Tilfældighed*) aftrykkes sidste strofe. - Uvæsentlige afvigelser fra trykte udgave.

25 *Nornerne*: i nord. mytologi de skæbnegudinder, som råder for gudernes og menneskenes ve og vel; spinder deres livstråd. - *Vaade*: ulykke. - *Hvælve*: buer.

26 *Syv-Stjernen*: stjernebilledet Plejaderne, der rummer syv store og mange mindre stjerner. - *aflade*: ophøre.

Aften

NKS og LM: ingen datering. *Sommeraften*. Se n.t. *Det grønne Foraar*.

Højsang

NKS og LM: 1897. - Trykt første gang i *Vagten*, 1. Aarg., feb. 1899 - feb. 1900, s. 301-302. - Væsendige afvigelser fra trykte udgave.

27 *Højsang*: jf. Højsangen el. Salomos højsang. - *Dødningefylker*: dødningeflokke.

28 *Lysets Bliv*:jf. 1. Mos. 1.3. - *Id*: virksomhed; gerning.

29 *Lin*: lærred, linnedstof. - *Himlens Fugl og Markens Lilje*: jf. Matt. 6.25ff.

30 *Slangen under Hæl*: jf. 1. Mos. 3.

Vintermorgen

NKS og LM: 8. nov. 1898. - Trykt første gang i *Vagten*, 1. Aarg., feb. 1899 - feb. 1900, s. 572-573 under tiden *Vinter-Morgenvandring*. Anden strofes sidste linje lyder her: »vilde gerne igen forynges.« I samlingen hedder det: »vil atter ved Sol forynges.«

31 *Sodom under det døde Hav*: Sodoma, fortidsby i det sydlige Palæstina, der if. 1. Mos. 19 sammen med Gomorrha udslettedes af Jahve p.g.a. indbyggernes ugudelighed. Man har søgt S's beliggenhed i Det døde Hav, men nyere forskning har påvist ruiner ved bredden.

En tungsindig Sommer midnat -

NKS og LM: 13. okt. 1898. *Midnat*. - Trykt første gang i *Det XXAarhundrede*, 1. Aarg., 15.mar. 1902, s. 47. - Uvæsentlige afvigelser fra trykte udgave. - Indgår i Udv. Digte.

Pan

NKS og LM: 3.-4. jul. og 2. aug. 1899. *Gud*. - Trykt første gang i *Ungdom*, red. Louis Levy, 1901, s. 140-141 under overskriften *Panteistiske Salmer*. Uvæsentlige afvigelser fra trykte udgave. Indgår i Udv. Digte. 33 *Pan*: jf. panteisme: af gr. pan, alt, og theos, gud. Filosofi el. religion, 197 der opfatter Gud som værende overalt i naturen, el. Gud og naturen som ét. Denne opfattelse kan antage forsk, former, dels være mystisk-følelsesbestemt som hos flere romantikere, dels være mere rationelt bestemt. Dybest gennemtænkt og oplevet er p. hos Spinoza, holl. filosof (1632-1677), for hvem Gud og substans og natur var ét og det samme. Jf. n.t. *Spillemanden*.

34 *Sankt-Elmsild*: lysende udladning af atmosfærisk elektricitet fra spidse genstande som mastetoppe
oJL

O Livets Mester!

NKS og LM: 2. aug. 1899. - Digtet er blevet til den dag, *Pan* afsluttedes, og håndskr. angiver - ved betegnelsen »I« - »II« - at de to digte sandsynligvis var tænkt som en helhed. - Trykt første gang i *Illustreret Tidende*, 31.12.1899. - Væsendige afvigelser fra trykte udgave. 34 *Alnaturen*: naturen betragtet som en enhed; den hele, samlede natur.

Foraarsmorgen

NKS: ingen datering.

Middag

NKS: ingen datering. 36 *glarfm*: glasfin; gennemsigtigt som glas.